

Список використаних джерел

1. Парнюк М. А. Принцип детерминизма в системе материалистической диалектики / Парнюк М. А. - К., 1972. - С. 22; Кузнецова Н. Ф. Проблемы криминологической детерминации / Кузнецова Н. Ф. - М., 1984. - С. 14.
1. Яцковский С. Г. Функциональная связь, корреляция и причинность / Яцковский С. Г. // Категории причинности в диалектической концепции связи. - Свердловск, 1974. - С. 146.
2. Профілактика злочинів: [підруч.] / О. М. Джужа, В. В. Василевич, О. Ф. Гіда та ін.; за заг. ред. О. М. Джужи. - К.: Атіка, 2011. - 720 с. - С. 280.
3. Міллер А. Що таке причини та умови злочинів? / А. Міллер // Право України. - 2001. - №5. - С. 89-92.
4. Курс Криминології: Особлива частина: [підруч.]: у 2 кн. / М. В. Корнієнко, Б. В. Романюк, І. М. Мельник та ін.; за заг. ред. О.М. Джужи. - К.: Юрінком-Інтер, 2001. - 480 с. - С. 182. -С. 11.
5. Даньшин И. Н. Преступность: понятие и общая характеристика, причины и условия: [учебник] пособие / Даньшин И. Н. - К.: УМК ВО, 1988. - 88 с.

Карпенко Н.В., здобувач кафедри кримінального процесу Національної академії внутрішніх справ

ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ КРИМІНАЛЬНОЇ ПРОЦЕСУАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ У ВИПРАВНИХ КОЛОНІЯХ

У наукових джерелах під політикою (від грецької *πολιτική*) мистецтво керувати державою) [1, с. 426] розуміють діяльність органів державної влади, партій. Громадських груп у галузі внутрішньодержавного управління та міжнародних відносин, яка відповідає їх інтересам і цілям [2, с. 455]. Виходячи із змісту даного поняття, можна зробити висновок про те, що політика виражає функції держави щодо керівництва зовнішніми та внутрішніми сферами та напрямками суспільного життя. При цьому, як вірно зауважив В.І. Борисов, важливим

складником внутрішньої політики є боротьба зі злочинністю, покликана знизити її рівень і забезпечити соціальний стан, що відповідає потребам безпеки суспільства від злочинності [3, с. 305]. На переконання Г.Ю. Лесникова, у даному випадку мова ведеться про різні за вагомістю напрямками діяльності держави у цій сфері, визначення форм, завдань, змісту такої діяльності, встановлення державних органів, які ведуть боротьбу із злочинністю й тісно пов'язаними з нею іншими видами антисуспільної поведінки [4, с. 8-9]. Загальновизнаним у теорії права є також висновок про те, що залежно від засобів досягнення результатів такої боротьби державна політика поділяється на соціальний і правовий складники [3, с. 305], а основним суб'єктом формування останнього є державна влада [5, с. 5]. У свою чергу, як обґрунтовано доводить у своїх працях В.І. Борисов, правова політика боротьби зі злочинністю складається зі стратегічних напрямів, характерні риси якщо обумовлені предметом, завданнями й методами досягнення корисних для суспільства результатів [3, с. 305]. До таких напрямів П.Л. Фріс відніс: кримінально-правову, кримінально-процесуальну, кримінально-виконавчу та кримінологічні політики [6, с. 11]. При цьому варто зауважити, що кримінологічний, кримінально-процесуальний і кримінально-виконавчий напрями правової політики не рівнозначні за своїм впливом і місцем у боротьбі зі злочинністю порівняно з кримінально-правовим напрямом. Останній, як один із складників правової політики держави у сфері боротьби зі злочинністю, водночас є її системоутворюючим елементом, а тому посідає домінуюче місце серед інших її напрямів [3, с. 306]. Зокрема, кримінально-правова політика детермінує зміст кримінально-процесуальної політики та, як наслідок такого впливу та взаємозалежності, зумовлює підстави обрання відповідних форм її реалізації заходами останньої. Саме тому кримінально-процесуальна політика, як й інші напрями правової політики боротьби із злочинністю, знаходиться ніби під «подвійним впливом загальносоціальних завдань політики держави в розглядуємії сфері та в кримінально-правової політики.

Звичайно, що виділення вказаних напрямків правової політики боротьби із злочинністю, є, як аргументовано довів П.Л. Фріс, дещо умовним, оскільки ця державна політика

реально становить собою, як правило, комплексне вирішення і соціальних, і правових завдань боротьби зі злочинністю, всі складники якої знаходяться (повинні знаходитись) між собою у функціональній залежності і взаємодії [6, с. 13]. Як з цього приводу зауважив В.І. Борисов, досягнення необхідного для суспільства стану безпеки від злочинних посягань можливе лише шляхом широкого й комплексного поєднання заходів боротьби зі злочинністю: організаційно-правових і адміністративно-управлінських (як прояв державної волі); соціально-економічних культурологічних та природно- людських (як розвиток суспільства та людини); спеціально- законодавчих, методологічно-правових і кримінологічних як взагалі, так і певними її видами. У межах цих заходів кримінально-правовий напрям державної політики у сфері боротьби зі злочинністю виконує функцію системо утворюючого елемента і є необхідним інструментом досягнення суспільно-корисного результату [3, с. 312].

Зазначені теоретико-прикладні засади й були використані у цій дисертації при з'ясуванні змісту сучасної кримінально-процесуальної політики у контексті вирішення проблем, пов'язаних з розкриттям злочинів, учинених засудженими у виправних колоніях України. При цьому був застосований відомий у науці підхід, відповідно до якого всі види політики, включаючи кримінально-процесуальну, реалізуються у формі законодавства та юридичної практики (зокрема, шляхом так званого правового регулювання суспільних відносин) [7, с. 488-489].

Список використаних джерел

1. Словник іншомовних слів / За ред. О. С. Мельничука. - К.: Наука, 1977. - 775 с.
2. Булыко А. Н. Большой словарь иностранных слов. 35 тысяч слов / А. Н. Булыко. - 3-е изд., испр., перераб. - Москва: Мартин, 2010. - 704 с.
3. Борисов В. І. Державна політика у сфері боротьби зі злочинністю та її напрями //Проблеми законності: Респ. міжвід. наук. зб. /Відп. ред. Т. Я. Тацій. - Х.: Нац. юрид. акад. України, 2009. - Вип. 100. - С. 305-312.
4. Лесников Г. Ю. Понятие уголовной политики, ее содержание и принципы / Г. Ю. Лесников, Н. А. Лопашенко //

Энциклопедия уголовного права. - Санкт-Петербург: Изд. проф. Малинина, 2005. - Т. 1: Понятие уголовного права. - С. 4-144.

5. Селіванов А. Правова політика - важлива складова внутрішньої політики Української держави / А. Селіванов, О. Рябченко // Голос України. - 2007. - №43. - 13 березня. - С.4-5.

6. Фріс П. Л. Кримінально-правова політика Української держави: теоретичні, історичні та правові проблеми / П. Л. Фріс. - Київ: Атіка, 2005. - 332 с.

7. Скакун О. Ф. Теорія держави і права: підручник / О. Ф. Скакун; пер. з рос. - Х.: Консум, 2001. - 656 с.